

תת"ע (תל אביב) 1257-11-24 - מדינת ישראל נ' דיאנה חיט

תת"ע (תל-אביב-יפו) 1257-11-24 - מדינת ישראל נ' דיאנה חיטשלוט תל-אביב-יפו

תת"ע (תל-אביב-יפו) 1257-11-24

מדינת ישראל

נגד

דיאנה חיט

בית משפט השלוט בשבתו כבית משפט לתעבורה תל-אביב-יפו

[28.12.2024]

כבוד השופט עמית בר

החלטה

לפני בקשה לביטול פסק שניתן בתאריך 8.12.24 וזאת בהתאם לסמכותי מכח סעיף 130 (ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982.

כנגד המבקשת הוגש כתב אישום המייחס לה עבירה של נהיגה ברכב כאשר רישיון הנהיגה פקע מעל שנתיים.

פסק הדין ניתן לאחר שהמבקשת נשפטה בהעדרה. המבקשת זומנה לדין אך לא התייצבה.

מדובר בתיק הזמנה לדין. המבקשת לא חתמה על ההזמנה לדין, אך קיבלה אותו במועד ביצוע העבירה.

פסק הדין ניתן בתאריך 8.12.24 לאחר שהנאשמת לא התייצבה לדין

הבקשה לביטול פסק הדין הוגשה בתאריך 16.12.24.

טענות הצדדים:

טענות המבקש:

ב"כ המבקשת טען כי לאחר מועד הדין בו נגזר דינה של המבקשת, המבקשת יצרה עימו קשר עימו ועדכנה בפרטי המקרה.

ב"כ המבקשת טוען כי לאחר השיחה עם המבקשת סוכם כי ייצג אותה בדין ביום 8.12.24 וכן תגיע המבקשת אל ב"כ המבקש מספר ימים טרם הדין וזאת על מנת להסדיר את הייצוג.

ב"כ המבקשת טוען כי בשל מחלה המגובה באישור מחלה למשך 4 ימים והדחק הנפשי בו הייתה מצויה המבקשת,

שאף גרם לה לקיים פגישה דחופה עם הרופא, נבצר ממנה להגיע לדין.

ב"כ המבקשת מוסיף ואומר כי נוצרה אי הבנה בין הצדדים כיוון שהיות והמבקשת לא התייצבה בפניו וסוגיית הייצוג לא הוסדרה, לא התייצבה בבית המשפט.

ב"כ המבקשת טוען כי למבקשת טענות הגנה טובות במיוחד. בין טענותיו, העובדה שמכתב האישום עולה כי המבקשת נהגה ברכב לאחר שהוסבר לה במשרד הרישוי שכאשר תסיים את שהוטל עליה במסגרת אמצעי התיקון רישיונה יושב לה אוטומטית, כלומר, היא הייתה בטוחה שהכל תקין כשנהגה.

זאת ועוד, טוען ב"כ המבקשת כי העונשים שהוטלו עליה חמורים יתר על המידה וחורגים ממתחם הענישה הנוהג. טענות המשיבה:

לטענת המשיבה, מדובר בדוח מסוג הזמנה לדין בגין עבירה של נהיגה כאשר רישיון הרכב פקע מעל שנתיים. ההזמנה לדין נמסרה לידי המבקשת במועד ביצוע העבירה ביום 20.9.24 כאשר על הזימון לדין הינו ביום 8.12.24 בו נשפטה בהיעדר.

המשיבה אף מציינת כי הדוח נמסר למבקשת כדין וזו לא חתמה עליו. עוד טוענת המשיבה כי אין בטענות המבקשת כדי לבטל את פסק הדין.

דין והכרעה:

סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 מאפשר לדון אדם בהיעדר בכתב אישום מהסוג בו הורשע הנאשם, וקובע חזקה כי אם הוזמן ולא התייצב בבית המשפט יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו, וכי בית המשפט רשאי לדונו בהיעדר. ונביא בקצרה את נוסח הסעיף.

"240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

.....

(א)2 נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;

(א)3 בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר.

.....

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).

סעיף 130 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 מאפשר הגשת בקשה לבטל את פסק הדין.

130. (א) נאשם שהוזמן להמשך משפטו ולא התייצב, מותר לדונו שלא בפניו אם ההזמנה למועד ההמשך נמסרה לו בהודעה של בית המשפט בשעת דיון, ובית המשפט הזהירו במהלך המשפט שיהיה רשאי לדונו שלא בפניו אם לא התייצב, או אם הזמנה בכתב הומצאה לו, שלא באמצעות סניגורו, וכן לסניגורו, אם יש לו סניגור, וצויינה בה האזהרה האמורה.

.....
(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדיון לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע. השיקולים להם בית המשפט נדרש בדונו בבקשה לביטול פסק דין שניתן שלא בנוכחות הנאשם לבחון אם מתקיים לפחות אחד משני התנאים:

האחד - סיבה מוצדקת להימנעותו של המבקש להתייצב לדיון.

השני - אם יגרם למבקש עיוות דין, במידה ולא ינתן לו יומו.

ניתן להתייחס לשתי העילות כמקבילית כוחות. כך שככל שסיכויי הבקשה בשל עיוות דין גבוהים יותר, ניתן יהיה להקל

בסיבה לאי התייצבות, ולהיפך. אולם לצורך בחינת סיכויי החשש לעיוות דין (שצריכים להיבחן במסגרת מקבילית

הכוחות בד בבד עם הדיון בסיבה לאי התייצבות), נדרש בית המשפט להעריך סיכויים אלה בהתאם לטענות הצדדים.

ראו בין היתר דברי בית המשפט העליון ברע"פ 9142/01 סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל (2.10.03),

פסקה 8:

"יוצא שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שעריו של בית-המשפט בפניו, בית-המשפט ייעתר לבקשתו לביטול פסק דין גם אם אי התייצבות נבעה מרשלנות גרידא. אולם, אם לא קיים חשש כאמור, נדרשת סיבה מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור, ידחה בית-המשפט את בקשתו..."

אין חובה לדון בבקשה זו במעמד שני הצדדים.

ראו בעניין זה ההלכה עליה חזר בית המשפט העליון ברע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' אמנון סאלם (25.3.18)

(להלן- רע"פ סאלם):

"אין חובה לקיים דיון במעמד הצדדים, כל אימת שמתבקש ביטולו של פסק דין שניתן בהעדר. קיום דיון כאמור הוא החריג ולא הכלל, ובית המשפט יזמן את הצדדים לדיון בנסיבות חריגות, שבהן ניתן להצביע על טעמים של ממש לביטולו של פסק דין שניתן בהעדר. עם זאת, כל בית המשפט הדוחה בקשה לקיים דיון בנוכחות הצדדים, לנמק ולו בקצרה את החלטתו לדחות את הבקשה."

בעניינה של המבקשת, לא מצאתי כי המחלוקת העולה מטיעוני הצדדים היא כזו המצריכה בירור עובדתי במעמד הדיון.

המבקשת זומנה כדין לדיון.

המבקשת לא התייצבה לדיון.

אישור המסירה הוגש במועד הדיון. האישור הנו אישור מסירה תקין וזאת למרות שהמבקשת לא חתמה על הזימון. לכן יש לראות במבקשת כמי שזומנה לדיון ובחירה שלא להתייצב.

עוד אציין כי אין טענה שהמבקשת לא ידעה על הדוח או לא ידעה על מועד הדיון. אין חשש לעיוות דין;

בנוגע לטענה כי יגרם למבקשת עיוות דין אם לא ינתן לה יומה, כפי שנקבע ברע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' אמנון סאלם (25.3.18):

" על כל הטוען לקיומה של עילה זו, במסגרת בקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר להציג טעמים של ממש לביטול טענתו, טעמים הנתמכים במסמכים ובראיות שיש בהם פוטנציאל של ממש לשינוי התוצאה."

נקבע כי על המבקש לבטל פסק דין שניתן בהעדר להצביע על שיקולים כבדי משקל, שיש בהם פוטנציאל ממשי לשינוי התוצאה, על מנת שיבוטל פסק הדיון בעילה של חשש לעיוות דין.

מתוך רע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' אמנון סאלם (25.3.18):

ניתן אם כן לקבוע, בשינויים המחוייבים, כי גם כאשר מדובר בבקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר, יש להצביע על שיקולים כבדי משקל, שיש בהם פוטנציאל ממשי לשינוי התוצאה, על מנת שיבוטל פסק הדיון בעילה של חשש לעיוות דין. וכפי שהובהר ברע"פ 6920/07 חסון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (4.9.2007):

"המונח 'עיוות דין' פורש בפסיקתו של בית משפט זה כמקרה שבו תוצאת המשפט היתה יכולה להיות שונה עקב פגם מסוים שנפל בהליך... או כמקרה שבו נפל בהליך פגם פרוצדוראלי כה חמור היורד לשורשו של עניין עד שקמה חזקה שנגרם עיוות דין ללא צורך בהצבעה על קשר סיבתי בין הפגם לתוצאה" (שם, בפסקה 7).

טענה כללית כי המבקשת כופרת בביצוע העבירה אין בה די כדי לבסס טענת עיוות דין הצדיקה ביטול פסק דין (ראו רע"פ 2573/17 גיאר נ' מדינת ישראל (6.9.17)).

המבקש למעשה טוענת כי סובייקטיבית סברה שהפסילה התסיימה וזאת למרות שלא קיבלה לידה רשיון נהיגה תקף. לכן, גם על פי שיטת המבקשת מדובר לכל הפחות בעצימת עיניים ובוודאי לא טענה שיש בה כדי הביא לשינוי התוצאה.

לעניין העונש טענה המבקשת, כי מדובר בעונש חמור, הרי שלא מצאתי כי מדובר בעונש החורג ממתחם הענישה. טענת הסדרת הייצוג.

לעניין נהטענה שהמבקשת סברה שהייצוג הוסדר, הרי ששוב מדובר ב"אי הבנה" של המבקשת. כפי שמוסר ב"כ המבקש בהגינותו, שהייצוג לא הוסדר, הרי שהיה על המבקשת להתייצב לדיון או לכל הפחות להגיש בקשת דחייה. האישור הרפואי

ב"כ המבקשת טען כי המבקשת חלתה וניתנה לה חופשת מחלה מיום 7.12.24 ועד ליום 9.12.24.

אם ידעה המבקשת כי נבצר ממנה להגיע לדיון, היה עליה להגיש בקשה בהתאם.

המחלה ממנה סבלה המבקשת על פי התעודה היא "LOW BACK PAIN" כלומר כאבי גב תחתון. בזהירות

המתבקשת, המבקשת לא היתה מאושפזת ולא הייתה כל מניעה להגיש בקשת דחייה, או להגיש בקשה דחופה או הודעה על המחלה בסמוך מייד לאחר הדיון.

לא כל אישור רפואי הופך את המבקשת לחסרת יכולת תפקוד שכן מדובר בכאבי גב. אמנם למבקשת הייתה סיבה לאי התייצבותה לדיון ביום הדיון, אך אין הדבר שולל ממנה את היכולת להגיש בקשת דחייה במקביל לאי התייצבותה.

לא ניתן לקבל התנהלות מסוג זה. אישור רפואי לאי התייצבות לדיון אינו חזות הכל. אין באישור הרפואי מהתייצבות כדי לפטור את המבקשת מחובותיה האחרות, כגון הודעה על אי התייצבותה טרם הדיון בשל מחלה.

סופיות הדיון:

בית המשפט מחויב לתן ביטוי לעקרונות סופיות הדיון ראה בעניין זה ע"פ (באר שבע) 4252/07 נאוה משיח נ' מדינת ישראל (5.11.07):

" לא אחת נאמר על ידי בתי המשפט כי ערכאות השיפוט אינן יכולות לאמץ מתכונת הנותנת גושפנקא עקיפה לחוסר האכפתיות של הציבור. [ראה דברי כב' הש' שמגר בבר"ע 418/85 פרץ רוקשטיין נ. מ"י פד"י ל"ט(3) 279]. על הציבור לדעת כי פתיחת בית המשפט עומדת בפניו כזכות מהותית, אולם זכות זו כפופה לפרוצדורה וזמנים בהם חייב הציבור לעמוד. עמידה בלוחות זמנים יש בה כדי לקדם את הסדר הציבורי, יעילות עבודתו של בית המשפט לרבות עשיית הצדק כלפי כלל הציבור. אי עמידה בזמנים, ולאחריה ביטול של פסקי דין של מתדיינים שלא התייצבו במועד אליו הוזמנו, תביא לסחבת ועומסים מיותרים בניהול התיקים, באופן המכביד לא רק על בתי המשפט כי אם גם על כלל הציבור הממתין ליומו בבית המשפט".

לאור האמור;

משלא לא שוכנעתי כי יגרם למבקשת עיוות דין במידה ולא ינתן לה יומה;

מאחר והמבקשת ידעה על הדיון, ולאור העובדה שהמבקשת לא הגישה בקשה לדחיית מועד הדיון מהיוודע מחלתה;

לאור עקרון סופיות הדיון;

לא מצאתי הצדקה להיעתר לבקשה.

הבקשה נדחית.

המזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ז כסלו תשפ"ה, 28 דצמבר 2024, בהעדר הצדדים.